

Universitätsbibliothek Paderborn

Meditationes De Præcipvis Fidei Nostræ Mysteriis

Vitæ ac Passionis D.N. Iesv Christi; Et B.V. Mariæ; Sanctorumq[ue] et
Euangeliorum occurrentium Cum Orationis Mentalis circa eadem praxi In
sex partes tributæ

Qvae Meditationes Complectitvr circa omnia Christi Domini Acta, ab eius
Baptismo ad finem vsque Prædictionis, Doctrinam, Miracula, Parabolas

Puente, Luis de la

Coloniae, 1612

13. De lege Euangelica, qua[m] in eodem sermone Christus promulgauit,
& perfectione ad quam illa nos euebit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54633](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-54633)

actionibus sibi complacent; sed ad vitæ perfectæ celitatem contendentes suosque proximos ad eandem promouere conantes, cum multis aliis supernam ciuitatem amplificaturi descendant. O æterna k Sapien-
tia, quæ ancillas tuas, animas scilicet Prædicatorum mittis, ut homines vocent ad arcem, &
ad mœnia ciuitatis, eos ad Christianæ perfectionis altitudinem exhortantes: voca etiam
me efficaciter, ut prior eandem ego condam; & virtutem impertire, ut alij permulti
ad eandem, me vocante, perueniant, quo tu
ab omnibus semper glorificeris. Amen.

k Pro. 9.3.

MEDITATIO XIII.

DE LEGE EVANGELICA
quam Christus Dominus in sermo-
ne montis promulgavit; de eiusdem
excellentijs, & perfectionis, ad
quam nos eleuat, præ-
stantia.

PVNCTVM I.

BSERVANDVM primam, Christum Dominum nostrum Evangelicæ suæ legis promulgationi præmisso, quanti esset naturalis, quæ in Moysis & prophetarum libris declarata erat, estimanda; qualeq; ipse circa eandem officium esset in mundo
præsti-

a Matt. 5.18 præstiturus, cum dixit: a Non veni soluere le-
S. Aug. lib. gem, sed adimplere. Quod tribus modis præsti-
t. de serm.

Domini in
monte c. 14.
S. Chrys. ho.
16. in Mat.

I.

PRIMVM: quia non venit è cælo vt vix-
suæ laxitate, & libertate carnis legem ipsam,
instar eius, qui nulli legi astrictus esset, trans-
grederetur; nec venit vt secum ipse aut cum
suis in ea dispensaret: sed venit potius, vt ex-
actissimâ in seipso custodiâ, omnibus disci-
pulis suis ad eandem exemplo esset. Quam-
obrem ad eius imitationem & ego dicam:
Non veni in mundum, vt iuxta meam volun-
tatem vitam ducens, Dei voluntatem calcem,
eiusque legis iugum assulatum concidam; sed
ut me eidem subiiciens, integrum seruem:
nec ad Religionem accessi, vt propriam; sed
vt diuinam sequerer voluntatem, quæ insti-
tuti mei Regulis continetur. Si enim Deus
meus & supremus Legislator, etiam si supra
legem ipsam esset, seipsum tamen eidem sub-
iecit, venitque de cælo, vt eius iugum super-
se tollendo quanti eam faceret nos doceret:
quid magnum fecero, si eidem me subiecerol:
quantæ verò impudentiæ fuerit, si eandem
excussero.

II.

Mat. 5.19

VENIT deinde adimplere legem in iis quæ
illa promittebat; idque adeò exactè vt assue-
raret: b Amen dico vobis: donec transeat calum-
& terra iota vnum vel vnius apex non præteri-
bit à lege: donec omnia fiant. Certus itaque ac-
securus esse possum, Deum ex parte sua, quic-
quid in lege promisit, etiam si minimum vi-
deatur,

deatur, impletum: sicut ipse Christus impletuit, reque ipsa executus est, quicquid de ipso reuelatum & promissum erat, quo me provocat exemplo ad omnium ipsius mandatorum exactam obseruationem, non maiorum tantum, sed minimorum etiam, quæ iota characterum minimo significantur; omni etiam adhibito conatu, ut in ea obseruatione omnes complectar circumstantias, modosq; perfectionis, quos ipsa mādata in se continēt, qui apice characteribus adiuncta significantur.

VENIT deniq; de cœlo ita legem implere, ut perfectionē, quæ in ea desiderabatur, adiiceret: tum eius peccatis amplius explicatis, tum admirandis consiliis ei adiectis: gratiāq; suā internè ad omnia implenda communica-tā. O legislator supreme, quantas possum maxi-mas ago gratias, quod tot modis legem ipse tuam impleueris: adiuua me gratiā tuā, ad id quod mihi præcipis ita explendum, ut in me ipse impleas quod promittis.

PVNCTVM II.

CONSIDERANDAE sunt deinde celebres duæ sententiæ siue conclusiones, quas colligit Christus ex dictis. Prima est: a Qui ergo saluerit vnum de mandatis istis minimis, & docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno cœlorum, tam videlicet in militanti quam in triumphanti Ecclesia. Quibus verbis id nobis indicat; esto reliqua seruem mandata, si vel vnicum ex minimis

fuero

III.

I.

a Mat. 5.20

176 III. PART. MEDITAT. XIII.

fuerō transgressus, futurū me minimum,
hoc est contemptum, & vili æstimandum in
regno cælorum: ac porrò ab eo excludendum
tanquam eo indignum: sicut fuit Adamus ē
paradiso eiectus, ob vnicum præceptum vio-
latum. b *Qui enim vel in uno offendit, trans-
gressor factus est legis, & iniuria afficit legisla-
torem, qui omnia feruanda constituit; & cha-
ritatem destruit, qua omnia illa colligantur;*
ideoque cœlestia omnia bona amittet, atque
si omnia fuisset transgressus. Quod si manda-
tum ex minimis illis sit, quæ non obligant sub-
culpa lethali, qui tamen studio & malitiâ il-
lud transgredietur, erit etiam in virtute mi-
nimus, quod parui fecit, quod Deus mandauit:
debebat enim aduertere, et si materia esset
parua, mandantem tamen esse magnum; nec à
magnitudine sua alienum ducere etiam par-
ua mandare: ideoque vel hoc nomine non esse
leuem censendam iniuriam, quæ ei dum talis
materia contemnitur, irrogatur. & quoniam
victor semper censetur victo superior; qui à
re minima superatur, minimus esse censibi-
tur; habebitque in eo locum Sapientis illa sé-
tentia: c *Qui spernit modicā, paulatim decidet
ad grauiora.*

III. TERTIÒ, si non solum aliquod mandatum
quis transgrediatur, sed alios etiam ad idem
faciendum verbo aut exemplo induxerit, erit
quoque minimus in Regno cœlorum, ac por-
rò excludetur ab eo, duplice nomine, quod vi-
delicet sibi & alijs fuerit iniquus.

b *Iac. 2.10.*
II.

c *Eccel. 19.1.*

TBA.

ALTERA sententia est: d *Qui autem fecerit & docuerit, hic magnus vocabitur in Regno cælorum.* Quia sententiâ docemur, sanctitatis & excellentiæ in virtute, premiique quod ei respondebit in Regno cælorum, mensuram esse ipsam diuinæ legis obseruantiam: cuius sunt duo gradus: alter est eam facere; alter eandem docere. Facere consistit in tota lege, quoad magna & parua eius mandata, nullo omnino prætermisso, obseruanda, sicut prædictum est; Docere autem, in persuadendis alijs, idem ut præstent. Qui secundus gradus primo est præstantior: coniunxit tamen Christus vtrunque, ad eorum connexionem insinuandam: quatenus secundus non facit magnum docentem; nisi & ipse etiam faciat: primus vero, quatenus re ipsa facit, docet etiâ exemplo; paratus interim etiam verbo docere, si Deus id iussedit, ratione status & officij, quo fungitur; aut iuxta legem & dictamen charitatis. & qui hac ratiōne docet, est valde magnus inter cæli magnates. Quia non est excellentia maior, quam Dei imitatione bonū esse & in seipso perfectum; aliosq; adiuuare, ut & ipsi boni sint atque perfecti. ut in proximo puncto dicetur.

IV.

d Mat. 5. 21

PUNCTVM III.

CONSIDER A tertio perfectionis altitu-
dinē, ad quam discipulos suos Christus
exhortatur. est enim altissima quæ in
hac vita possit obtineri, sicut iucundissimis
illis verbis: a *estote ergo perfecti, sicut Pater*

a Mat. 5. 48

III. Part. Medit.

M

vester

vester cœlestis perfectus est; ipse Christus aperuit.

CIVIS perfectionis ut præstantiam intime penetrare possim, perpendam, Dei Domini nostri perfectionem in tribus consistere. Primum est quod omni culpa defectuque ita careat, ut mali quippiam, aut quod à sua bonitate & sanctitate degeneret, eum facere sit impossibile. Secundum quod virtutes omnes & perfectiones, quas vel imaginari possumus complectatur, nulla prorsus omissa. Nam omnes, quae in creaturis reperiuntur, & aliæ innumeræ quas nos cogitatione assequi non possumus, in ipso creatore simul inueniuntur unitæ. Tertium est, quod oes & singulas huiusmodi perf.ctiones habeant in summa, quæ possibilis sit excellētia. Non itaq; potest cogitari sapientia maior, aut bonitas, & charitas, quā sit ipius Dei: quia ei infinitè sapiens, bonus, & charitate plenus; & idem de perfectionibus reliquis esto iudicij.

Ex quo efficitur, Deū, ut qui sit in te perfectissimus, vehementer in id propendere, ut omnia sua opera sint etiam perfecta, & modo suo participant infinitam eius perfectionem, homines præcipue, quos ad imaginem & similitudinem suam condidit. Ex hoc enim eius desiderio profectus est id, quod nobis Christus dixit. *Estote perfecti, sicut Pater vester cœlestis perfectus est:* quasi dicere nobis velle videatur: Nolite mediocrei quadam puritate, & sanctitate esse contenti; nec perfectionis vestre exemplar Abrahamum, Moysen, aut Prophetam aliquem vobis constituite; nec solùm Ange-

L

II.

los, Cherubinos, aut Seraphinos; sed infinitæ perfectionis exemplar vobis proponite, vt ad illius imitationem, quām possitis maximam perfectionem assequi contendatis: hoc autem exemplar sit Pater vester coelestis, cui tanquam filij, in tribus illis, quæ infinita eius perfectio complectitur, quām simillimi esse studeatis. Gratias tibi fili Dei viui, pro tanto fauore, quo adoptiuos prosequeris filios, dum eos exhortaris, vt perfecti sint sicut est tuus Pater cælestis. Illustra me ò superne Magister, vt quam mihi commendas perfectionem agnoscam; accende, vt eam amem; & ita corrobora vt eam quāram & assequar. Amen.

HINC feruentia concipiā proposita, Dei perfectionē imitandi: Primum studendo omnem culpam cauere, non lethalem modō, sed vel leuissimā, quoad potero, iuxta illud, quod ipse Deus populo suo dixit: b *Perfectus eris* & b *Dan. 13.12*
ab sgz macula cum Domino Deo tuo. Deinde, oēs
 virtutes assequi contendendo, easdemq; summa qua potero intentione exercenda, non eas tantum, quæ sunt sub præcepto; sed eas etiam, quæ cadunt sub consilio: siquidē cælestis meus Pater non solū quæ ad vitam transfigendam sunt necessaria tribuit; sed multa etiam alia, quæ adferunt voluptatem. Tertio easdem virtutes excellentissimo quo potero modo exercendo, ita vt amor Dei meus eas omnes habeat qualitates & circumstantias, quæ in ipso præcepto exprimuntur, c *vt ex toto scilicet* c *Dan. 6.5.*

III.

180 III. PART. MEDITAT. XIII.

fit corde meo, ex tota anima mea, & ex tota fortitudine mea: & obedientia mea, humilitas, & patientia in omnibus gradibus sint perfectæ, quos habere possunt, procurando, vt A. d Phil. 2. 9. postolus ait, d ut charitas mea magis ac magis abundet, ut probem semper potiora. Et quoniam charitas terminum augmenti sui non habet, desiderium meum esse debet, semper in ea crescere. O anima mea: siquidem exemplar quod imitandum habes, & tibi proponis, infinitum est, & quantumvis illud imitaberis, adhuc supererit infinitum quod imiteris, imitare quam̄ potueris maximè, vt maximè ad eam perfectionem accedas. O Pater amantissime, qui iubes me perfectum esse, sicut tu perfectus es: da mihi quod iubes, vt præstem quod tu desideras.

PUNCTVM IV.

CONSIDERANDA hic est superna Evangelicæ legis, quam Christus promulgavit, perfectio, vt essemus perfecti sicut Pater eius cœlestis perfectus est. Expendentes tria etiam legem hanc complecti, in quibus ea Dei perfectioni assimilatur.

I.
S. Tho. 1. 2. PRIMVM est, quod omnem culpam, siue magna ea sit, siue parua, prohibeat, usque ad q. 108. a. 3. verbum otiosum, nullum prorsus defertu admittens. Et quod magis nos à culpis remoueat, etiam à rebus valde paruis, & à quibus vis suæ perfluis affectionibus, quæ illarum occasio es. G. 4. se pol.

se possunt, nos monet abstinere; sicut olim Nazarēos iubebat: a à vino & omni quod inebriare potest, abstinere: quicquid ex vua expeditur non bibere: vna recētes siccasq; & quicquid ex vinea esse potest ab vua passa usque ad acinum non comedere: idq; iubebat totum, quod ab ebrietate remortiores essent. Quod facile animaduertemus, si per aliqua mandata ex iis quæ Negatiua dicuntur discurramus. Nam in secunda Decalogi, quod à malo iurando lōgis simē distemus, iussit Christus Dominus: b non iurare omnino, nec quidem per caput tuū, quia non potes, inquit, vnum capillum album facere aut nigrum. sit autem sermo vester, est, est; non, non: quod autem his abundantius est, à malo est. aut periculose & imperfectū erit, nisi gravis id necessitas exigat. In quinto prēcepto, ut nos ab occidēdo proximo arceret, omnem prohibuit iniuriam eidem inferri, c omnis, inquit, qui vel in corde suo irascitur fratri suo, reus erit iudicio; & qui eidem dixerit: raca; (quod est aliquo externo indicio suam iram prodere) reus erit concilio: & qui dixerit fatue, reus erit gehennae ignis. Quod si ab eodem iniuriā afficiamur. d Ego, inquit, dico vobis, non resistere malo: sed si quis te percuferit in dextram maxillam tuam, præbe illi & alteram. In sexto, ne quid in honesti admittas, iubet: e Si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum, & proijce abste: & si dextera manus tua scandalizat te, absconde eā, quod est dicere, ut persona & rem quamcunq;, quæ mihi possit esse

a Num. 6.3.

b Mat. 5.36

b Iac. 5.12.

c Mat. 5.23.

d Mat. 5.39

e Mat. 5.30.

occasio peccandi, etiam si dilecta & preciosa mihi sit, & necessaria esse videatur, à me tamē omnino proijcam. In septimo, quo nos à rei alienæ furto & usurpatiōe deterreat, propria iuber largiri: f *Luc. 6. 29.* *Omni*, inquit, *petenti te tribue:*
& qui aufert quæ tua sunt, ne repetas: & qui vestimentum aufert, etiam tunicam noli prohibere. O legis Euangelicæ puritatem! legē ve-

g *Psal. 11. 7.*

rè dignam purissimo Deo! verè Domine: g *Eloquia tua casta; argentum igne examinatum, probatū terræ purgatum septuplum!* Utinā perfectè illa seruarem, vt à lepté vitiis purgatus, & ab omni imperfectione liber existerem!

II.
S.Tho. 1. 2.
q. 100. 4. 2.

III.

h *Mat. 6. 3.*

SECUNDA legis Euangelicæ excellentia est, quod sese ad imperandum & suadendum omne genus virtutum extendat, tam theologicarū, quam mortalium, erga Deum, nosipos, & proximos: vt qui eā custodit, omnibus sit ornatus virtutibus, quæ ipsum apud creatorem suū ornare possunt; & quæ carnis propriæ dominant passiones, eamque spiritui subiiciunt; & quæ omnia iustitia & misericordia opera erga proximū implent. His tertiam addit excel-lētiam, quod easdem virtutes doceat in summo perfectionis gradu, qui sit in hac vita possibilis. Nā esse non potest profundior humilitas, magis heroica patientia, admirabilior obedientia, perfectior charitas, quā lex hęc nostra doceat. Quæ enim purior in rebus agēdis intentio esse potest, quam ita opera nostra bona abscondere, vt hoc nesciat *sinistra manus quod dextra*, vt Deo placeat efficit: Et quæ charitas

Dei

Dei perfectior, quam si i extoto corde, extota ^{i Luc. 10. 27}
 anima, ex omnibus viribus, & ex omni mente ^{i Deut. 6. 5.}
 tua Deum diligas? Quia etiam maior erga pro-
 ximum charitas, quam quæ eriam se ad inimi-
 cos diligendos extendit. k Ego autem, inquit, k Mat. 5. 44
 dico vobis: diligite inimicos vestros, & benefaci-
 te ijs, qui oderunt vos, & orate pro persequen-
 tibus & calumniantibus vos: ut sitis filii Patris
 vestri, qui in cœlis est, qui solem suum, oriri fa-
 cit super bonos & malos, & pluit super iustos &
 iniustos. Ex quibus sententiam illam superius
 positam conclusio: Estote ergo vos perfecti sicut
 Pater vester cœlestis perfectus est. O Pater
 cœlestis, qui perfectissimam tuam in nos cha-
 ritatem ostendisti, dum Iustitiae solem Filiū
 tuum pro nobis omnibus nasci, eiusque do-
 ctrinæ pluia in omnibus communicari feci-
 sti, conferendo hac ratione etiam inimicis e-
 ius summum, quod poteras, bonum ad eorum
 remedium: concede mihi infinitam tuā cha-
 ritatem, cū omnibus eius excellentijs & vir-
 tutibus imitari, eo modo, quem in sancta tua
 lege præscripsisti, quò easdem & earum per-
 fectiones consequi valeamus. Amen.

Ex his concludam, præcipuum meum in
 Christiana & religiosa vita finē in eo esse de-
 bere ut legē euang. in tribus illis prædictis re-
 bus q̄ exactissime fieri poterit, custodiā, illius
 memor, q̄ S. Apost. dixit: I finis præcepti est cha-
 ritas de corde puro ab omni culpa, & conscientia
 bona, virtutum omnium operibus exornata; &
 fide non sicut a fideliter videlicet, donec earum

11. Tim. 1.5

184 III. PART. MEDIT. XIV.

m Ro. 12.2.

culmen obtineatur, eas assequi contendendo;
 & studendo, ut idem moret, m probare & exe.
 qui Dei voluntatem bonam, beneplacentem, &
 perfectam. & hac ratione perfectus euadam.
 Nam, vt S. Iohannes ait; n qui seruat verbum ei⁹
 IESV Christi, verè in hoc charitas Dei perfecta
 est, ac tota porrò Christiana perfectio: ople.
 nitudo enim legis, ait Apost. est dilectio.

n 1. Ioh 2.5.

o Ro. 13.10.

S. Tho. 2.2.

q. 184. 4. 1.

S. Tho. 2.2.

q 83 a 9.

Mat. 6.9.

Luc. 11.2.

MEDITATIO XIV.
 CIRCA PRECATIONEM
 Dominicam.

N hoc sermone montis docuit et
 am Christus Dominus discipulos
 suos Orationem, quam Dominicā
 appellamus: quæ inter omnes ora-
 tiones præcipuum meritò locum propterea
 obtinet, quod à supremo orandi Magistro, &
 vt nos doceret cœlestem patrem orare, fuerit
 instituta. Qiamobrem singula eius verba me-
 ditando expédemus, iuxta modum circa ver-
 ba orandi, in 1. partis Introd. §. 9. posatum.

CONTINUVS ergo in Dei Trin. & vniuerso
 spectu, ad quæ oratio hæc dirigitur (quauis ad
 singulas Trinit. personas dirigi etiam possit)
 Christo Domino humiliter supplicabo, vt ce-
 lesti suo lumine animā meā illustrare; & a-
 moris sui igne accēdere dignetur: vt veritates
 & excellētias spirituales, quas breui hac ora-
 tione cōplex⁹ est, sentiā; & recte ea petere at-
 tingam,